

המדרשה לדמוקרטיה ולשלום על-שם אמיל גרינצוויג
كلية للديمقراطية والسلام على اسم إميل غرينتسفاين
אדם
Adam

הקמת בית ספר יסודי חדש בהרצליה
סיכום מפגשי 'שולחנות עגולים' בקהילה
16 - 17 דצמבר, 2012

משתתפים

במפגשים השתתפו כ- 85 הורים לילדי גני חובה וחברי ועדי הורים של קהילת הרצלייה הצעירה וקהילת שיכון דרום, מנהלת בית ספר לב טוב וכ- 10 חברות הצוות חינוכי בבית הספר, ראש עיריית הרצליה, סגנית ראש העיר ומובילי החינוך בעיריית הרצלייה ומשרד החינוך.

השולחנות העגולים הונחו על ידי צוות מנחות של מדרשת אדם המלווה תהליכים דמוקרטיים בעיר הרצליה.

מסגרת הפעילות

בשלב הראשון של הערב הנוכחים קיבלו מידע על התהליך שהתקיים בעיר בעקבותיו הוחלט על הקמת בית הספר. כמו כן נמסר למשתתפים מידע על אזורי הרישום, על המבנה האדריכלי של בית הספר וכן צפי של התפתחות בית הספר בעתיד. הושם דגש על כך שנציגי ההורים היו שותפים בכל שלבי החשיבה והתכנון ואילו בערב זה הורחב מעגל השותפים.

בשלב השני התקיימו השולחנות העגולים שעסקו בבירור ההשפעות, ההשלכות, ההזדמנויות והקשיים הנובעים מפתיחת בית ספר יסודי חדש ליד בית ספר לב טוב. על בסיס הנתונים שהוצגו – מבנה בית הספר החדש וחלוקת איזורי רישום. המשתתפים התבקשו להתייחס לסוגיות בנושאים אלה וכן בנושאים פדגוגיים וקהילתיים, ולהציע מענים והצעות לדרכי פעולה ופתרונות אפשריים לקשיים שהועלו..

להלן החומרים שעלו בשולחנות העגולים בשני הערבים.

איזורי רישום

בעיות שעלו :

- בשנים הראשונות של ביה"ס החדש הנושא בעייתי. רוב הילדים שהיו באותו גן מתפצלים ולא הולכים לביה"ס עם החברים שלהם.
- לבדוק את ההחלטה אילו גנים מזינים כל ביה"ס.

הצעות לפתרון שעלו :

1. לפתוח בשנה הראשונה את ההרשמה בבית הספר החדש להורים לילדים בכורים בלבד, כדי למנוע פיצולים משפחתיים. מי יש לו יותר מילד אחד בלב טוב לא יוזמן לבית הספר החדש, גם אם אזור הרישום שלו מורה לעשות זאת.
2. עד שיושלם בית הספר וכדי שתהיה הלימה בין הגנים לבין בתי הספר, לצרף את כתות ו' לחטיבה ולהמשיך את קיום בית הספר לב טוב כפי שהוא. כך תיפתר בעיית הצפיפות בשנה הראשונה וכשתושלם הבנייה יחזרו לתכנית הראשונית של אזורי הרישום.
3. לפתוח את בית הספר תחילה רק עם מי שמעוניין ולא לפי איזור הרישום.

סביבה

- יש בעיות בדרכי הגישה לביה"ס החדש –
- האם יהיו מקומות הורדה לילדים בשער בית ספר?
- אילו מענים יינתנו לפקקי הבוקר ברחוב?
- בניית שבילי גישה מצמרות א' וב' למנוע חציית כבישים.
- מפגע לשכנים – עומסי תנועה ורעשים בשעות הבוקר ואחה"צ.
- אם יש אירועים, יש מי שיבחרו לעבור מהשכונה בגלל המפגע התעבורתי .
- פיזור של אחים בשני בתי ספר.
- **פתרונות :**
- לסגור את הכניסה ללב טוב ברבי עקיבא ולפתוח מאחור.
- חסימת סמטאות מרחוב משה לחניית ההורים המורידים את הילדים, הוספת מפרץ על רחוב משה.
- לקבוע שעות שונות של פתיחת בתי הספר .
- לקיים אוטובוס מהלך . (מודל קיים ברעננה). יש תחנת הורדה של הילדים והורים מקבלים אותה בתורנות להליכה מסודרת לבית הספר במסלולים בטוחים. לא מאפשרים למכוניות להגיע עד לשער בית הספר.
- בניית כביש עילי לריווח התנועה
- שבילי הליכה ואופניים ידידותיים ומטופחים – מוסדרים, מוצלים, מוארים, ספסלים ועוד.
- מתקני אופניים בביה"ס
- שאטלים לביה"ס
- פתרונות נוספים של מתכנן התנועה.

לביה"ס החדש הוצגו דרכי גישה ברגל אך הורים יגיעו ברכבים. הוצעו פתרונות נוספים לסביבה תומכת ומעודדת הולכי רגל ורוכבי אופניים: בניית מגרש חנייה להעלאה/הורדה, שימוש בחניון המעון לקשיש יצירת גישה מהצד האחורי של ביה"ס

משאבים וארגון

בעיות :

- איזה מענה יקבלו התלמידים בביה"ס כל עוד לא יהיה אולם ספורט?
- האם יהיו ספרייה, כיתת מחשב, חדר מוסיקה, מחשבים, מגרש ספורט בביה"ס החדש?
- האם יופעל צהרון בביה"ס החדש?
- מה יהיה מספר התלמידים בכיתה בכל אחד מבתי הספר? (המידע בנושא לא היה ברור)
- מה יקרה בבי"ס לב טוב – האם מרבית המשאבים יופנו לביה"ס החדש והאם לב טוב ייפגע? שמירה על שוויון במשאבים בין שני בתי הספר
- מה התקצוב לביה"ס החדש?
- לשמור על האיכות של לב טוב – שישפצו וישקיעו בו ולא יעבירו את מירב המשאבים לבי"ס החדש

- לפתוח את בית הספר החדש רק כשהכל יהיה בנוי ומוכן ויהיו תשובות ומענים לכל השאלות.
- להעביר כבר בשלב הראשון כמה כיתות מלב טוב לביה"ס החדש כדי שיהיה בית ספר ובו כל השכבות.
- מי שלא באיזור הרישום של לב טוב שלא אפשרו לו להירשם לבית הספר
- לבדוק שוב את איזורי הרישום – אם יקפידו על איזורי רישום יגלו שאפשר לרווח את לב טוב ואולי לא צריך בי"ס חדש
- להשאיר את איזור התפר בין שני איזורי הרישום גמיש מבחינת רישום (גם בשנים הבאות בגלל אחים)
- שיהיו בלב טוב ארבע כיתות של עד 25 תלמידים כמו בביה"ס החדש.
- האם במהלך 6 השנים עד אכלוס מלא של ביה"ס החדש הוא יהיה שלוחה של לב טוב? לא רוצים שלוחה אלא בי"ס נפרד מהתחלה / כן רוצים לראות בבי"ס החדש שלוחה של לב טוב כדי שיקבל כל מה שצריך .
- ציפייה שביה"ס ייבנה באיזור הצפוני של הרצליה הצעירה ואז תהיה הצדקה לאיזורי הרישום
- איזו התחייבות יש שבניית אולם ספורט תיעשה בפעימה השנייה? עברו שנים רבות עד בניית אולם ספורט בלב טוב
- התאמת ביה"ס החדש למאה ה-21, האם זה בא לידי ביטוי?

פתרונות :

- יצירת "מאסה קריטית" של שכבות בביה"ס החדש כבר בשנה הראשונה (א'-ג')
- חלוקה של שכבות הגיל בין בתי הספר החדש ולב טוב (בי"ס לשכבות א-ג' ובי"ס לשכבות ד'-ו').
- מתקנים ניידים לצרכים שעדיין לא ניתן להם מענה. למשל "ספריה ניידת". מכונית ספרים שתגיע לילדים למועדי החלפה.
- הקפדה על מתקנים סניטריים באיכות גבוהה
- שומר בביה"ס
- ארונות בגודל מספק לאחסון חומרים וספרים (כיום בלב טוב הארונות קטנים מדי ולא מאפשרים אחסון כל החומרים)
- משטחי גומי בחצר משחקים במקום אספלט (כמו בחצר א' בלב טוב)
- צבעים נייטרליים בתוך הכיתות
- לוחות תוכן מוצבים נמוך על מנת לאפשר לילדים לראות את התכנים בגובה העיניים. לוחות חכמים
- בניית פינות עבודה חוץ ופנים כיתתיות לא סטנדרטיות (פופים, מחצלות, פינות יצירה)

צוות חינוכי

בעיות :

- מי יהיה מנהל /ת בית הספר? חשוב שהוא יגבש חזון לבית ספר שעוד אין לו כלום, איזה מנהל ירצה לבוא לנהל ב"ס קטן כל כך?
- מי יהיה הצוות החינוכי? צוות מקצועי וצעיר / צוות משולב של וותיקים וצעירים / צוות ותיק ומנוסה?
- האם יעבירו מורות מבי"ס לב טוב לביה"ס החדש?
- כיצד ייבנה צוות מקצועי לבי"ס קטן?
- האם תהיה יועצת לביה"ס החדש בהתחלה?
- איך יתנהל חדר המורים והצוות החינוכי (הקטן מאד !!)? איך ילמד / יוכשר?
- האם תהיה מזכירה? אב בית? האם ביה"ס החדש יקבל שירותים אלו מלב טוב? האם זה יהיה טוב מספיק?

לא להמר בבניית צוות חינוכי, לקחת את הכי טובים דווקא בגלל שביה"ס חדש .

להקפיד על שיתוף מורים בכל שלבי התהליך.

בטחון, בטיחות ובריאות

בעיות :

- איך התלמידים אמורים ללמוד באתר בנייה במשך שנתיים? פגיעה בריכוז וביכולות הלמידה
 - טווח הזמן לבנייה הוא מהיר – האם זו תהיה בנייה בטיחותית או "אולמי ורסאי"?
 - חשש מנוכחות זרים בזמן הבנייה? האם לקבלני המשנה יש מחויבות לדאוג לביטחון הילדים? איך שומרים על הילדים? (מעדיפה שילמדו בקרוונים בלב טוב בזמן הבנייה)
 - בניית ממ"ד מעבר למקלטים גם בלב טוב.
 - חלונות מבודדי רעשים בבניה"ס גם בלב טוב
 - אינטרנט קווי ולא אלחוטי עקב בעיות קרינה
- איזה מענה יינתן לבדיקות שמיעה המתקיימות בבניה"ס?

קהילה ומשפחה

בעיות :

מה קורה עם ילדים שיש להם כבר אחים בבני"ס לב טוב? אילו תשובות ההורים יקבלו לגבי איחוד אחים? יש אחים שמצפים ללכת יחד לבית הספר לכן ההשפעה תהיה על מי שישאר בלב טוב ועל מי שילך לחדש.

(כפי שנכתב למעלה הייתה הצעה להתחיל את בית הספר החדש

עם הורים שאין להם אחים בלב טוב.)

כיצד ניתן יהיה לקיים טקסים בבית ספר קטן?

האם הקהילה תפוצל לשניים או תישאר אחת ?

פתרונות :

- להקים מרכז קהילתי בלב טוב.
- פעילות קהילתית משותפת של שני בתי הספר יחד עם החטיבה, או רק של החדש עם החטיבה כדי לייצר חווית קהילה .
- לנצל את העובדה שבית הספר קטן כדי לקיים מעורבות הורים גדולה . לתכנן אותה בתוך רוח בית הספר.

בקשות :

- לשמור על ילדים שהם חברים כקבוצה אחת בעלייה מהגן לביה"ס
- לצרף נציגי הורים מהגנים שאמורים להיכנס לכיתה א' בהמשך התהליך – חשוב שישאלו גם אותנו, לשתף יותר את וועדי ההורים של הגנים שילדיהם עולים לכיתה א'
- בניית מערכת פעילות קהילתית הכוללת חוגים, ספרייה וצהרונים אחה"צ
- פעילות התנדבותית בקהילה – החוצה ופנימה
- האם מרחב ביה"ס החדש פתוח לאירועים קהילתיים? לא – הם לא יהיו מחויבים לשמור על ביה"ס כמו שצריך, כן – בי"ס קהילתי לקהילת הורי בי"ס או לכלל הקהילה באיזור הרישום גם למי שאין ילדים בביה"ס, מינימום הפרעות מעבר למחויב

לתושבי השכונה (לא ליצור עוד עומסים ורעש מעבר לשעות פעילות ביה"ס)

- חשש מפיצול דמוגרפי וסוציולוגי של שכונה חזקה ומגובשת אחת כפי שהיא היום

מהות בית הספר

בעיות :

- האם אפשר ללמוד ממודלים של בתי ספר חדשים שהוקמו לאחרונה?
- אם אחד מבתי הספר ייתפס כטוב יותר האם יכול להיווצר מצב של נהירה אליו על חשבון השני?
- חששות מהשוואה בין בתי ספר שתגרום נזק לשניהם.
- מי יקבע את אופי בית הספר? האם רוב הורים יוכל לקבוע?
- מה עם הרוב ירצה בית ספר דמוקרטי?

הצעות :

- גיבוש קונספט ייחודי לביה"ס שיעלה את קרנה של העיר.
- הורים רבים הדגישו כי הם רוצים בית ספר רגיל, אך מעוניינים שיושם דגש על כבוד, על יחס טוב ועל למידה משמעותית.
- הורים רבים הדגישו שיש חשיבות רבה למנהל שבא עם מוטיבציה לחדשנות.

- אחרים הציעו מתן צבע ייחודי לביה"ס – דמוקרטי, אומנות, מדעים, שפות, ספורט, אקולוגי, טבע וסביבה. להתחיל דיון בנושא זה מוקדם מספיק כדי שהמחזור הראשון כבר ייהנה מהחלטה בנושא.
- צביעת כיתות לפי ייחודיות (מוסיקה, מדעים, ספורט) ואפשרות בחירה .
- הזדמנות להקמת בית ספר חדשני
- הזדמנות להגשמת חלומות ולא עוד בית ספר לב טוב
- בי"ס מחנך למנהיגות – מנהיגות, ערכים, יזמות, חשיבה כלכלית.
- פעילויות חקלאות וטבע, פעילות חוץ, כלכלת בית, למידה בחוויה והתנסות
- פיתוח סביבתי סביב ביה"ס – פארק, דשא, שבילים
- בית ספר שיקיים קשר מיוחד ומתוכנן עם הקשישים בבית הקשיש.

פדגוגיה

בעיות :

- עולה חשש שיהיו הפרשים ברמות החינוך ופערים בידע ותהיה לכך השלכה כשיגיעו לחטיבה
- בבי"ס של שתי כיתות אין אווירה של בית ספר, איך יוצרים אותה עם מעט תלמידים.
- בלב טוב יש חונכות של תלמידים בוגרים את הקטנים מה יקרה עם החונכות בבית הספר החדש הקטן?
- איך יהיו הפסקות פעילות בביה"ס? האם יחד עם לב טוב? איך התלמידים יגיעו לשם?
- האם תהיה פעילות קרן קרב?
- ילדים בעלי צרכים מיוחדים (קשיי למידה, מחוננים) – האם יינתן להם מענה בביה"ס החדש? מי ייתן את המענה? איפה? שעות שילוב?
- ילדי הגנים מגיעים לבי"ס לראות אותו לעבור הכנה, איך יעברו הכנה מתאימה אם יגיעו ללב טוב ולא לבי"ס בו ילמדו?
- הארכת יום הלימודים והוספת תכני לימוד ותוכניות העשרה + יום לימודים ארוך ומשותף לשני בתי הספר או בנפרד?
- שנת המעבר תשע"ד דורשת רגישות מיוחדת לצורכי הילדים ולסוגיות הרישום והחלוקה
- חשש שיהיה קושי לייצר פניות לפדגוגיה עם כל הגורמים המסיחים בתהליך פתיחת בי"ס

בקשות ורעיונות :

- מעורבות ילדים בנושאים ותהליכים בביה"ס – בקבלת החלטות
- חוגים והעשרה כמו בלב טוב?
- בניית חדרי ספח (טבע / אומנות / אנגלית / מדעים) נפרדים שישרתו את תלמידי ביה"ס החדש?
- לימודי אנגלית מכיתה א'
- יותר דגש בביה"ס על עבודה חקרנית ויצירתית
- יותר ערוצים למתן ביטוי אישי לייחודיות של כל ילד – לא לאבד ייחודיות על חשבון שוויון
- יצירת מסגרות למידה אחרות ולא רק פרונטליות
- שיתקיימו בביה"ס מעגלי שיחות עם הילדים כמו בלב טוב.
- גיבוש גאוות יחידה במיוחד בהתחלה
- הקמת מרכז בע"ח (לא פינת חי קטנה) שתשמש ללימודי בוטניקה, מרכז טיפולי ותרופי
- הקמת מרכז גינון – גינה טיפולית, חינוכית פדגוגית
- תחילת יום לימודים שונה – לא מתחילים ללמוד בכיתות
- יוגה בביה"ס
- בי"ס מעודד תפיסה סביבתית ופדגוגית
- תלבושת אחידה "יותר אחידה" ולא ריבוי הצבעים
- לשלב בתהליכי ההוראה מומחים בתחומם וגופים מקצועיים בתחומי ידע שונים
- תלמידי לב טוב יצאו ללמידה בביה"ס החדש כדי ליצור את הקשר הדו כיווני בין בתי הספר

• 2 כיתות בשנה הראשונה – הזדמנות ייחודית לעשייה / היעדר חווית ביי"ס לילדים

• מה יהיה מעבר לתוכנית הליבה – האם הורים ותלמידים יהיו שותפים בקביעת תכנים ותהליכי למידה?

• כיתד תיראה תוכנית המעברים – האם ואיך מציגים לילדי הגנים שיהיו בביה"ס החדש על השינוי? מי עושה את זה?

• השפעה על גני טרום חובה – פיצול על פי כתובות בעלייה לגן חובה

• הצוות החינוכי של ביה"ס החדש צריך להתחיל לעבוד כבר עכשיו לבניית תוכנית עם חזון ועם ערכים

• יישום פתרונות הוראה מתקדמים ותשתיות בהתאם

• דגש על למידת חקר והקניית הרגלי למידה כחלק מהחזון

שם לבית הספר – מי יחליט? מי יהיה שותף בהחלטה? שהילדים יחליטו

אולי להוסיף את שמה של ראש העיר היוצאת מתוך כבוד

המשך התהליך –

• מה יהיה תהליך קבלת ההחלטות בכל השאלות שהועלו?

• האם הורים יהיו שותפים גם בהמשך התהליך?

• איך השותפות הזו תתבטא?

• באילו נושאים תהיה שותפות?

• קיום דיון נפרד עם הורי ביה"ס החדש בהמשך תהליך השיתוף

מבקשים לעבד את החומרים שעלו בשולחנות העגולים ולהציג

פתרונות שהתקבלו לאחר פתרון בעיות תקציב וטכניות

בברכה,

יוסי מיכל ואוקי מרושק

מדרשת אדם